

β) Se găsesc, însă foarte rar, *u* și *e* ca terminații a p. III pl. pf. indicat.: φσρσ Caz. I, Botez.; φσρε Bibl. Or. Fac. V, 8, 14, 27, 31; αδασερε, Tetr. Tr. Luc. 110.

γ) În propozițiile condiționale începătoare cu să (dacă), atunci când în propoziția principală se găsea un viitor de indicativ ori un imperativ, se întrebuița totdeauna în veac. XVI un timp viitor de indicativ (ori de conjunctiv?) terminat în -re, -ri, -re, -rem, -ret, -re, care astăzi se mai află numai în dialectul macedonean sub forma -rimu, -ri, -ri, -rimu, -ritu, -ri, (cf. 18 obs.), și a cărui origine, dacă judecăm după formă, trebuie căutată în perfectul conjunctivului latinesc: I p. s. -re, сз ꙗтраре ꙗ сатоуа касеен м'кле Ps. ps. CXXXI, 3; сз м'крсере пре мижлокъ де скржеи ꙗ-вѣнмѣ, Ib. ps. CXXXVII, 7; сз флазмѣнзире ноу воу зиче цѣе, Ib. ps. XLIX, 13; — II p. s. -ri, сз спре фжрѣлѣци кжстари доамне, Ib. ps. CXXIX, 3; — III p. s. -re, ши сз те асквлтаре, афлавери брателе тжс, е сз нс тине аскоултаре а кс тине, Tetr. Tr. Mat. 75; — I p. pl. -rem; ши зисе љрѣ мз воу тсрна ла тине, сз кжстарем (dacă vom trăi), Bibl. Or. Fac. XVIII, 10; — II p. pl. -retu, д'ѣка доурмиретс пре мижлокъ де хотарь, Ps. ps. LXVII, 14; — III p. pl. -re, сз кввѣнтоуа мѣс цинсре ши але воастре ввр цинѣ, Caz. I, I. 52.

Printre celelalte limbi neolatine un timp analog acestui viitor românesc din sec. XVI se găsește numai în limbile spaniolă și portugheză, unde așa numitul futur al conjunctivului are terminațiile sp. -re, -res,